

פרשת כי תצא תש"ז
בעניין שילוח הקן

דברים פרק כב

(ו) **כִּי יִקְרָא קוֹן צֶפּוֹר לְפָנֶיךָ בְּדֶרֶךְ בְּכָל עֵץ אוֹ עַל הָאָרֶץ אֶפְרָחִים אוֹ בִּיצִים וְהָאֵם רִבְצָת עַל הָאֶפְרָחִים אוֹ עַל הַבִּיצִים לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים: (ז) שֶׁלַח תִּשְׁלַח אֶת הָאֵם וְאֶת הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ לְמַעַן יִיטֵב לָךְ וְהֶאֱרַכְתָּ יָמִים:**

רש"י

(ו) כי יקרא - פרט למזומן: לא תקח האם - בעודה על בניה:
(ז) למען ייטב לך - אם מצוה קלה שאין בה חסרון כ"ס, אמרה תורה למען ייטב לך והארכת ימים, קל וחומר למתן שכרן של מצות חמורות:

רשב"ם

(ו) כי יקרא - יזדמן על ידי מקרה: לא תקח האם על הבנים - לפי דרך ארץ ולתשובת המינין כבר פירשתי בלא תבשל גדי בחלב אמו וכן באותו ואת בנו שדומה לאכזריות ורעבתנות לקחת ולשחוט ולבשל ולאכול אם ובנים יחד:

רמב"ם

(ז) ... אבל במדרשו של רבי נחוניא בן הקנה בשלוח הקן מדרש שיש במצוה סוד, אמר רבי רחמאי מאי דכתיב שלח תשלח את האם ולא אמר את האב, אלא שלח תשלח את האם בכבוד אותה בינה שנקראת אם העולם דכתיב (משלי ב ג) כי אם לבינה תקרא. מאי ואת הבנים תקח לך, אמר רבי רחמאי אותם בנים שגדלה ומאי ניהו שבעת ימי הסוכה ודיני שבעת ימי השבוע וכו'. והנה המצוה הזאת רומזת לענין גדול, ולכך שכרה מרובה למען ייטב לך והארכת ימים:

שמות פרק כג פסוק י"ט

רְאֵשִׁית בְּכוֹרֵי אֲדָמָתְךָ תָּבִיא בֵּית ה' אֶלְקִיךָ לֹא תִבְשֵׁל גְּדִי בַחֲלֵב אִמּוֹ:

רשב"ם (שם)

לא תבשל גדי בחלב אמו - דרך העזים ללדת שני גדיים יחד, ורגילים היו לשחוט אחד מהם, ומתוך שרוב חלב בעזים כדכתי' ודי חלב עזים ללחמך וגו', היו רגילים לבשלו בחלב האם, ולפי ההוה דבר הכתוב. וגנאי הוא הדבר ובליעה ורעבתנות לאכול חלב האם עם הבנים. ודוגמא זו באותו ואת בנו ושילוח הקן. וללמדך דרך תרבות צוה הכתוב. ולפי שברגל היו אוכלין בהמות הרבה, הזהיר בפרשת הרגלים שלא לבשל ולא לאכול גדי בחלב אמו והוא הדין לכל בשר בחלב כמו שפירשו רבותינו בשחיטת חולין:

**Rabbi Brovender's Parsha Shiur is sponsored by
Dr. Bernard & Robin Cohen, Milwaukee**

Visit www.atid.org/shiur for audio recordings, Podcasts,
or to sign-up to receive sources in advance.

מי השילוח לפרשת כי תצא

		כי יקרא קן צפור וכו' שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך	
		וכו'. אם היינו הכללים של דברי תורה, כי הכללים של ד"ת הם שכלל דבר נריך האדם לזרר א"ע על פי [וזהר שמוח ר']. תלת נקודין לאורייתא. היינו שיזרר שלא יהיה בדבר הנעשה שום שמץ נגד הש"י ונגד כלל ישראל וגם לאדם העושה, כמו שנחבאר צפ' קדושים בפסוק איש אמו ואביו תיראו, ועפ"י הכללים נריך האדם להתנהג בכל הענינים, והנה הכללים האלה יחייבו שאין האדם מחויב למסור נפשו על שום דבר חוץ משלשה דברים הידועים, אך מצות שלוח הקן מורה על מקום שהאדם יודע שהמצוה הזאת שייכת לו צורשו אז מחויב למסור נפשו אף על מצוה קלה. וזה רומז שלא תשלח את האם, היינו שישלח את הכללים שלא ישגיח עליהם רק ימסור נפשו, כמו שמצינו בדניאל שמסר נפשו על תפלה ומרדכי שמסר נפשו שלא השתחוה להמן ור"ע שמסר נפשו על נטילת ידים, שלא עפ"י כללי הד"ת, כי הצינו שהמצוה הזאת הייתה שייכת להם צורשם, כי לכל אדם שייך מצוה מיוחדת צפרט כמו שנחבאר בכמה מקומות, וזה פי' ואת הבנים תקח לך, היינו שתשגיח רק על בינת הלב, וזה אומרם ז"ל [חולין קל"ט]. כי יקרא פרט למזומן, שאסור להמציא את עצמו למקום כזה לסכן את עצמו, רק כשיאונה לידו מקומה ולא להמציא את עצמו, וכמו שנחבאר בגמ' [ברכות ל"ג:] האומר על קן צפור יגיע רחמיק, כי הש"י יכול להושיע שלא יטרוך האדם אף לזה, וכמו שנחבאר	5 10 15 20 25 30
	ע"פ ושור או שה אומו ואת בנו [לעיל פ' אמור] ^ה .		
	שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך . אימא בגמ' שני מצות פירש הקצ"ה מתן שכרן אחת קלה שבקלות ואחת חמורה שבחמורות (חולין פ' שלוח הקן), כי שלוח הקן מורה שיוכל האדם לעזוב כל טוב עוה"ז בשביל כבוד הש"י וזה נקרא קלה שבקלות, כי כל נפש מישראל מוכן לזה, וצמקום שהאדם עוזב טובה שם הוא נקי מאד. וכבוד אב מורה על מצות שיש בהם הנאת הגוף, זה יקרא חמורה שבחמורות, כי צמקום שאדם נהנה שם קשה להיות נקי מצלי שום נגיעה, לכן בשלוח הקן נאמר תחלה למען ייטב לך ואח"כ והארכת ימים כי כאן נראה שעוזב כל טוב עוה"ז, עי"ז מצטיח לו הקצ"ה למען ייטב לך, זאת היא ודאי כי גם האדם יצין זאת וגם יצטיח לו שיאריך ימים, וכיבוד אב נאמר למען יאריכון ימיך ולמען ייטב לך, היינו אף שאתה נהנה אף בעוה"ז יוטב לך גם לעתיד ^ב .	35 40 45 50	